

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av miljöskyddslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att miljöskyddslagen ändras så att det genom lagen blir möjligt att till alla delar nationellt genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar. Propositionen inverkar också på det nationella genomförandet av direktivet om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar.

Till miljöskyddslagen skall enligt förslaget fogas bestämmelser med stöd av vilka statsrådet skall kunna fatta beslut om en gemensam skyldighet för verksamhetsutövare inom en viss bransch att minska utsläpp till luften

och om hur en sådan skyldighet i detalj skall gälla var och en av verksamhetsutövarna. Beslutsfattandet skall vara bundet till det nationella genomförandet av de ovan nämnda direktiven.

Till miljöskyddslagen skall också fogas en bestämmelse om tillståndsmyndigheternas skyldighet att vid miljötillståndsprövningen gällande nya stora förbränningsanläggningar beakta möjligheten till kombinerad produktion av elenergi och värme.

Lagen skall vidare kompletteras med bestämmelser som gäller exceptionella situationer i vissa förbränningsanläggningar.

Lagen avses träda i kraft den 27 november 2002.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Gällande lagstiftning

Europeiska gemenskapernas (EG) tidigare lagstiftning gällande stora förbränningsan-

läggningar, dvs. rådets direktiv 88/609/EEG om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar, genomfördes genom beslut av statsrådet, vilka utfärdades med stöd av den numera upphävda luftvårdslagen (67/1982).

När miljöskyddslagen (86/2000) stiftades förblev de statsrådsbeslut som hade utfärdats med stöd av luftvårdslagen i kraft i enlighet med 3 § lagen om införande av miljöskyddslagstiftningen (113/2000).

Dessa beslut är statsrådets beslut om begränsande av svaveldioxidutsläpp från kraftverk och pannanläggningar som använder stenkol (256/1990), statsrådets beslut om allmänna anvisningar för begränsandet av kväveoxidutsläpp från pannor och gasturbiner (527/1991), statsrådets beslut om begränsning av svaveldioxidutsläppen från pannanläggningar som använder torv som bränsle (367/1994) och statsrådets beslut om begränsning av partikelutsläppen från pannanläggningar (368/1994). Nämnas bör också statsrådets förordning om svavelhalten i tung brännolja och lätt brännolja (766/2000) genom vilken flera tidigare statsrådsbeslut som gällde samma sak upphävdes.

Enligt 10 § miljöskyddslagen kan statsrådet genom förordning utfärda behövliga bestämmelser om hindrande och minskning av förorening av miljön. Enligt 11 § kan statsrådet genom förordning utfärda bestämmelser bl.a. om utsläpp i miljön, begränsning av utsläpp, övervakning av utsläppsgränserna samt begränsning av eller förbud mot utsläpp av hälso- eller miljöfarliga ämnen i miljön. Med stöd av 16 § miljöskyddslagen kan statsrådet dessutom för genomförande av EG:s rättsakter genom förordning utfärda bestämmelser om andra med dessa jämförbara krav som behövs för hindrande av miljöförstöring.

Det nya urvalet av instrument i miljöskyddslagen representerar bestämmelsen om riksomfattande planer och program i 26 §. Enligt bestämmelsen godkänner statsrådet de riksomfattande miljöskyddsplaner och miljöskyddsprogram som avses i EG:s rättsakter. I regeringens proposition med förslag till revidering av miljöskydds- och vattenlagstiftningen (RP 84/1999 rd), som föregick miljöskyddslagen, konstaterades att de planer och program som avses i 26 § kan vara t.ex. planer och program som avser av verksamhetsutövare inom en viss bransch gemensamt godkända utsläppsminskningar. I motiveringen hänvisades särskilt till möjligheten att använda en nationell plan som ingår i rådets

direktiv 1999/13/EG om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar, nedan VOC-direktivet.

I statsrådets förordning om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar (435/2001), nedan VOC-förordningen, ingår också en möjlighet att göra upp en sådan nationell plan som avses i 26 § miljöskyddslagen. Enligt 12 § VOC-förordningen är det möjligt att göra upp en nationell plan i syfte att minska utsläppen av flyktiga organiska föreningar från befintliga anläggningar. Planen skall omfatta alla anläggningar som bedriver verksamhet som faller inom förordningens tillämpningsområde. I förordningen ingår också mer detaljerade bestämmelser om innehållet i en nationell plan och hur den skall utformas.

Om inverkan av de riksomfattande planer och program som avses i 26 § 1 mom. miljöskyddslagen föreskrivs i lagens 50 §. Enligt 50 § får verksamheten inte strida mot sådana för verksamhetsutövaren bindande förpliktelser som följer av riksomfattande planer och program. I tillståndet skall också i tillräcklig utsträckning beaktas sådana andra planer som har godkänts med stöd av 26 § 1 mom.

I 41 § miljöskyddslagen föreskrivs om grunderna för tillståndsprövning och i 42 § om förutsättningarna för beviljande av tillstånd. I 43 § föreskrivs om tillståndsvillkor. Enligt bestämmelsen skall tillståndsvillkor som avser att hindra och begränsa utsläpp vara baserade på bästa tillgängliga teknik. Dessutom skall vid behov energianvändningens effektivitet beaktas.

I 62 § miljöskyddslagen föreskrivs om exceptionella situationer. Om det på grund av en olycka eller produktionsstörning, rivning av en konstruktion eller anläggning eller av någon annan därmed jämförbar orsak uppstår utsläpp i en utsträckning som medför direkt och uppenbar risk för förorening av miljön skall verksamhetsutövaren utan dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten om saken. I fråga om tillståndspliktig verksamhet meddelar tillståndsmyndigheten de föreskrifter som behövs.

Enligt 64 § kan det i ett beslut som fattas med anledning av en anmälan meddelas behövliga föreskrifter bl.a. om hindrande av förorening av miljön och kontroll av verksamheten. Myndigheten kan förbjuda eller avbryta annan verksamhet än sådan som bedrivs med stöd av tillstånd, om det inte är möjligt att genom föreskrifterna i tillräcklig utsträckning minska de betydande olägenheter som orsakas allmänt eller enskilt intresse. I en situation som avses i 62 § kan myndigheten på de villkor som den bestämmer godkänna en nödvändig, kortvarig avvikelse från en skyldighet som grundar sig på lagen.

I 86 § miljöskyddslagen föreskrivs om möjligheten att avbryta verksamheten. Enligt bestämmelsen kan tillsynsmyndigheten avbryta en verksamhet som är förenad med risk för förorening av miljön, om verksamheten medför omedelbar olägenhet för hälsan eller i betydande utsträckning annan direkt förorening av miljön, om olägenheten inte annars kan undanröjas eller minskas i tillräcklig utsträckning.

1.2. Bedömning av nuläget

I Europeiska gemenskapen publicerades den 23 oktober 2001, i stället för ett tidigare direktiv med samma namn, Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/80/EG om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar, nedan LCP-direktivet. Direktivet trädde i kraft den 27 november 2001 och det skall sättas i kraft nationellt senast den 27 november 2002. Avsikten är att skyldigheterna i LCP-direktivet att begränsa utsläppen skall tas in i den nationella lagstiftningen genom en förordning som utfärdas med stöd av miljöskyddslagen.

LCP-direktivet tillämpas på nya och befintliga förbränningsanläggningar och gasturbiner med en bränsloeffekt på över 50 megawatt med undantag för sådana gasturbiner med en bränsloeffekt på över 50 megawatt som beviljats miljötillstånd före den 27 november 2002 och som tas i bruk senast den 27 november 2003.

LCP-direktivet tillämpas för det första på

s.k. befintliga anläggningar, dvs. anläggningar som erhållit tillstånd före juli 1987. För dessa anläggningar anges i direktivet första gången utsläppsgränsvärden som skall tillämpas från och med 2008. Alternativt skall det vara möjligt att fastställa gränser för utsläpp från befintliga förbränningsanläggningar genom att en riksomfattande plan som gäller utsläppsgränsvärdena görs upp. Utsläppsbegränsningar som fastställs i en riksomfattande plan skall leda till en lika stor minskning av de totala utsläppen inom branschen som om anläggningarna följde de gränsvärden som anges för dem i direktivet.

För det andra gäller LCP-direktivet också s.k. nyare befintliga anläggningar som har erhållit tillstånd efter juli 1987, men före den 27 november 2002. I dessa anläggningar tillämpas som regel de gränsvärden som anges i det tidigare, 1988 godkända direktivet.

För det tredje gäller LCP-direktivet också nya anläggningar som skall etableras och som ansöker om miljötillstånd först efter det att direktivet har genomförts nationellt. Utsläppsgränsvärdena för dessa anläggningar är cirka två gånger snävare än de gränsvärden som anges för nya kraftverk i det tidigare direktivet.

LCP-direktivets gränsutsläppsvärden införs genom en förordning av statsrådet som utfärdas med stöd av 11 § miljöskyddslagen. I samma förordning skall också föreskrivas om kontroll av utsläpp och övervakning av gränsvärdena.

När LCP-direktivet bereddes var utgångspunkten att den nationella plan för minskning av utsläpp från befintliga anläggningar som avses i direktivet skulle godkännas med stöd av den grundläggande bestämmelse om riksomfattande planer som ingår i 26 § miljöskyddslagen, vilket skedde redan när VOC-förordningen gavs. Vid beredningen av det nationella genomförandet konstaterades dock att det ur grundlagsperspektiv inte är helt oproblematiskt att använda lagens 26 § som grund för en riksomfattande plan som är bindande för aktörer utanför förvaltningen.

Under beredningen av VOC-förordningen betonades å ena sidan att det inte finns i miljöskyddslagen några bestämmelser om förhållandet mellan den nationella planen och tillståndsbeslutet, och å andra sidan att lagen

inte innehåller några närmare bestämmelser om hur en nationell plan skall göras upp. Eftersom problematiken i anslutning till 26 § och en riksomfattande bindande plan ur grundlagens synvinkel inte aktualiserades, skrevs möjligheten att använda en sådan nationell plan som avses i 26 § in i VOC-förordningen, eftersom en sådan möjlighet hade antagits som ett alternativt sätt att minska utsläpp i VOC-direktivet, som låg till grund för förordningen. Bestämmelser om nödvändiga kompletterande förfaranden togs in i VOC-förordningen. Enligt förordningen skall initiativet till en sådan nationell plan som avses i förordningen tas av ett organ eller en instans som representerar eller utsetts av en verksamhet eller verksamheter inom förordningens tillämpningsområde, dvs. i många fall verksamhetsutövarnas branschorganisation.

Problematiken ur grundlagssynvinkel i samband med användningen av en riksomfattande plan som är bindande för verksamhetsutövarna ledde till att det föreslogs att det genomförande av en nationell plan som ingår LCP-direktivet skulle antas och tillämpas med andra lösningar än de som avses i 26 § miljöskyddslagen. Man ville inte slopa möjligheten att använda en nationell plan i syfte att minska utsläppen, eftersom det från Finlands sida ansågs vara en viktig del av den helhet som LCP-direktivet bildade, när direktivet slutligen antogs i EG. En nationell plan ansågs erbjuda nödvändig flexibilitet särskilt när det gäller genomförandet av utsläpps begränsningar för befintliga anläggningar.

För sådana nya anläggningar som ansöker om miljöstillstånd efter det att direktivet genomförts nationellt skall medlemsstaterna enligt artikel 6 i LCP-direktivet säkerställa att den tekniska och ekonomiska genomförbarheten för kombinerad produktion av elenergi och värme granskas. Om denna genomförbarhet bekräftas, skall anläggningarna utvecklas i enlighet därmed och med beaktande av marknads- och distributionssituationen.

I miljöskyddslagen finns för närvarande ingen bestämmelse om skyldigheten att granska möjligheten av en kombinerad produktion av elenergi och värme. Bestämmelsen i lagens 43 § om att tillståndsvillkoren skall beakta energianvändningens effektivitet

gäller samma sak, men är inte tillräckligt detaljerad för att garantera genomförandet av direktivet.

Enligt artikel 7 i LCP-direktivet skall medlemsstaterna säkerställa att det av förbränningsanläggningarnas miljöstillstånd framgår vilka förfaranden som skall följas om reningsutrustningen fungerar dåligt eller havererar. I bestämmelsen förutsätts också att en störning som uppstår när utrustningen havererar skall tillåtas pågå högst en viss tid. Den behöriga myndigheten kan bestämma annat om dessa maximitider om det enligt myndighetens bedömning föreligger ett tvingande behov av att upprätthålla energiförsörjningen eller om anläggningen med den havererade utrustningen under en begränsad tid skulle ersättas av en annan anläggning som skulle orsaka en total ökning av utsläppen. Undantag från gränsvärdena får medges också i vissa andra situationer, då avbrottet har orsakats av en allvarlig brist på antingen lågsavvligt bränsle eller naturgas.

Miljöskyddslagens 62 § om exceptionella situationer och 64 § om behandlingen av anmälningar är inte enligt bestämmelsernas nuvarande ordalydelse tillräckliga för att till alla delar genomföra bestämmelserna om exceptionella situationer i LCP-direktivets artikel 7. Inte heller ordalydelsen i lagens 86 § om avbrytande av verksamhet lämpar sig för verkställande av skyldigheten i LCP-direktivet.

2. Föreslagna ändringar

Miljöskyddslagens 43 § skall kompletteras med en bestämmelse om att en kombinerad produktion av elenergi och värme skall beaktas i miljöstillstånd för nya pannanläggningar så att LCP-direktivet skall kunna genomföras i den nationella lagstiftningen. Bestämmelsen skall gälla sådana förbränningsanläggningar och gasturbiner med en bränsleeffekt på över 50 megawatt som skall beakta en kombinerad produktion av elenergi och värme om det vore tekniskt och ekonomiskt genomförbart med beaktande av marknads- och distributionssituationen. Enligt lagändringens ikraftträdelsebestämmelse skall bestämmelsen gälla sådana nya anläggningar som beviljas till-

stånd efter att lagen har trätt i kraft, och anläggningar vars tillstånd måste ändras efter det att lagen har trätt i kraft därför att anläggningens verksamhet utvidgas genom en ökning av dess bränsleeffekt med minst 50 megawatt.

Den föreslagna bestämmelsen kommer att komplettera skyldigheten i miljöskyddslagen att vid tillståndsprövningen vid behov beakta energianvändningens effektivitet, vilket i sak redan nu täcker kravet i LCP-direktivet om beaktandet av kombinerad produktion av elenergi och värme. Eftersom skyldigheten i LCP-direktivet dock är mer specificerad och tydligare avgränsad, är det ändå skäl att miljöskyddslagen ändras så att ett effektivt genomförande av direktivet kan garanteras.

Avsikten är att också den bestämmelse i 17 § miljöskyddsförordningen (169/2000) som gäller utlåtanden som skall inbegäras för behandlingen av tillståndsansökan skall ändras när lagen träder i kraft. Bestämmelsen skall kompletteras med skyldigheten att vid behov begära ett utlåtande hos handels- och industriministeriet när sådana situationer vid kombinerad produktion av elenergi och värme som avses i 43 § 4 mom. miljöskyddslagen behandlas.

Miljöskyddslagen skall kompletteras med bestämmelser i en 64 a § som skall gälla exceptionella situationer i förbränningsanläggningar och gasturbiner med en bränsleeffekt som överstiger 50 megawatt. Bestämmelsen skall vara en specialbestämmelse i förhållande till den grundläggande bestämmelsen om exceptionella situationer i 62 §. En i bestämmelsen avsedd anläggnings verksamhetsutövare skall omedelbart anmäla om reningsutrustningen fungerar dåligt eller havererar samt om störningar i tillgången på bränsle. Genom förordning skall utfärdas närmare bestämmelser om hur anmälan skall göras och om i vilka fall informationen kan anses ske omedelbart. Tidsfristerna för underrättandet skall grunda sig på LCP-direktivet.

De föreskrifter som behövs för exceptionella situationer skall meddelas av den regionala miljöcentralen. Miljöcentralen skall kunna meddela föreskrifter om sådana exceptionella situationer som avses i bestämmelsen om förbränningsanläggningar och gasturbiner på

över 50 megawatt eller förbjuda eller avbryta driften om det är nödvändigt för att LCP-direktivet skall kunna genomföras. Närmare bestämmelser om föreskrifterna skall utfärdas genom förordning. Föreskrifterna skall basera sig på LCP-direktivets artikel 7.

Om exceptionella situationer och de villkor om dessa som meddelas i tillståndet är det dessutom skäl att genom förordning utfärda kompletterande bestämmelser för att LCP-direktivets skyldigheter skall genomföras.

Det föreslås att till miljöskyddslagen fogas en ny 110 a §, enligt vilken statsrådet för att genomföra VOC-direktivets och LCP-direktivets miljökrav kan besluta om en gemensam skyldighet för alla verksamhetsutövare att minska sina utsläpp och om en detaljerad skyldighet som omfattar var och en av verksamhetsutövarna i en viss bransch. Om statsrådet inte fattar ett sådant beslut skall de förordningar som utfärdats för att genomföra de nämnda direktiven tillämpas på verksamhetsutövarna. Beredningen av beslutet skall grunda sig på ett förslag som utarbetas gemensamt av verksamhetsutövarna.

Genom ett beslut som fattas med stöd av 110 a § miljöskyddslagen kan man införa VOC-direktivets och LCP-direktivets möjlighet att ålägga verksamhetsutövarna i en viss bransch att minska utsläppen enligt en nationell plan i stället för att iakttä förordningens utsläppsgränsvärden. Utsläppen från de anläggningar som beslutet gäller skall minska enligt samma tidtabell och lika mycket som om anläggningarna skulle iakttä de gränsutsläppsvärden som anges i förordningen.

I 110 b § 3 mom. i förslaget föreskrivs om bestämmelserna i statsrådets beslut i förhållande till miljötillståndet. Statsrådets beslut skall iakttas om bestämmelserna i beslutet innehåller bestämmelser som avviker från tillståndet som redan beviljats med stöd av miljöskyddslagen. Statsrådets beslut kan innehålla bestämmelser som kan vara lindigare eller strängare än villkoren i tillståndet.

Genom den föreslagna bestämmelsen säkerställs att statsrådets beslut har företräde i också den troligtvis mycket ovanliga situationen att ett tillståndsvillkor i miljötillståndet skulle vara stängare än en bestämmelse i statsrådets beslut. Tillståndsvillkoret kan

dock också i dessa situationer fortsättningsvis vara strängare än bestämmelsen i statsrådets beslut för att förutsättningarna för beviljande av tillståndet skall uppfyllas eller för tillgodoseende av ett miljökrav i en förordning.

Möjligheten till ett strängare tillståndsvillkor i de särskilt angivna situationerna fyller också LCP-direktivets krav att den nationella planen för utsläppsminskning inte kan undanta en anläggning från bestämmelserna i relevant gemenskapslagstiftning, inklusive rådets direktiv 96/61/EG om samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar.

Statsrådets beslut skall delges så som anges i lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

Bestämmelserna om beredningen av ett beslut av statsrådet skall ingå i en ny 110 b §. Enligt 1 mom. kan ett förslag till ett sådant beslut av statsrådet som avses i 110 a § göras av ett organ eller en instans som företräder eller utses av de verksamhetsutövare som beslutet skall gälla. En sådan instans kan t.ex. vara en industri- eller branschorganisation som företräder verksamhetsutövarna. Förslaget till beslut av statsrådet eller till ändring av ett beslut skall lämnas i skriftlig form till miljöministeriet.

Under beredningen av ett beslut av statsrådet skall enligt 110 b § 2 mom. de vilkas rätt eller fördel saken berör ges tillfälle att bli hörda. Enligt förslaget skall utlåtande begäras av den kommun där verksamheten är placerad och av kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten, av de berörda regionala miljöcentralerna samt av andra instanser som närmare anges genom förordning. Sådana registrerade föreningar och stiftelser som nämns i 92 § skall också ges tillfälle att bli hörda under beredningen av beslutet.

Enligt förslagets 110 b § 3 mom. skall det för det första genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om de tidsfrister som skall tillämpas vid beredningen av ett beslut av statsrådet. I VOC-direktivet och LCP-direktivet anges exakta tidtabeller för när den nationella plan som avses i direktivet senast skall vara godkänd.

Genom förordning av statsrådet skall det utfärdas bestämmelser om vad som skall

framgå av statsrådets beslut. I beslutet skall bl.a. de funktioner som beslutet gäller definieras, de totala utsläppen från de anläggningar som beslutet gäller meddelas, den minskning av utsläppen som skall uppnås fastställas samt de åtgärder som behövs för att genomföra utsläppsminskningen utredas.

Avsikten är också att genom förordning föreskriva om den närmare tillsynen över verkställigheten av statsrådets beslut i enlighet med miljöskyddslagen. VOC-direktivet förutsätter att det utses en myndighet för uppföljningen av genomförandet av den nationella planen.

Till följd av den nya bestämmelsen om statsrådets beslutsfattande skall det fogas en ny bestämmelse till miljöskyddslagens 96 § om sökande av ändring som skall gälla besvär över statsrådets beslut. Besvär över dessa beslut anföras hos högsta förvaltningsdomstolen så som anges i förvaltningsprocesslagen.

3. Propositionens verkningar

Förslaget innebär att det införs en ny form av administrativt beslutsfattande i miljöskyddslagen, beslut av statsrådet, genom vilket det blir möjligt att samtidigt genomföra de i de ovan nämnda direktiven avsedda nationella planerna för minskande av utsläpp från fler anläggningar i en viss bransch. De föreslagna bestämmelserna om beslut av statsrådet förbättrar möjligheten att i den nationella lagstiftningen införa de bestämmelser i direktiven som gör genomförandet flexibla. Om statsrådet inte skulle fatta något beslut, tillämpas på anläggningarna de förordningar som utfärdats för att genomföra direktiven i fråga.

Vidare måste VOC-förordningen, som givits för att genomföra bestämmelserna i VOC-direktivet, ändras så att den motsvarar de bestämmelser i miljöskyddslagen som enligt förslaget gäller genomförandet av en i direktivet avsedd nationell plan för anläggningarna i en viss bransch.

Förslaget tar inte upp ändringarnas ekonomiska verkningar. De ekonomiska verkningarna aktualiseras först vid genomförandet av särskilt de utsläppsgränsvärden och övriga miljökrav som anges i LCP-direktivet. Dessa

verkningar kommer att granskas i samband med utfärdandet den ifrågavarande förordningen av statsrådet.

4. Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet. Utlåtande om propositionen har begärts av de centrala ministerierna, andra myndigheter, Finlands Kommunförbund rf, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund rf, verksamhetsutövarnas branschorganisationer och naturskyddsorganisationerna. Inalles 20 utlåtanden inlämnades. Särskilt justitieministeriets utlåtande ledde till att de föreslagna bestämmelserna om genomförandet av de nationella planer som anges i EG-direktiven ändrades. I förslaget avstod man från att genomföra en bindande plan för aktörer utanför förvalt-

ningen enligt med det förfarande som föreskrivs i 26 § miljöskyddslagen. I stället ingår i förslaget nya bestämmelser om statsrådets administrativa beslutsfattande i anslutning till genomförandet av de nationella planerna.

5. Ikraftträdande

Det föreslås att lagen skall träda i kraft den 27 november 2002. Lagens 43 § 4 mom. skall tillämpas på sådan ny verksamhet som beviljas miljötillstånd efter det att lagen har trätt i kraft samt på sådan verksamhet vars tillstånd måste ändras efter ikraftträdandet därför att verksamheten utvidgas genom en ökning av anläggningens bränsleeffekt med minst 50 megawatt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen av den 4 februari 2000 (86/2000) 96 § 2 mom.,
fogas till 43 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 506/2002, ett nytt 4 mom. samt till lagen
nya 64 a, 110 a och 110 b § som följer:

43 §

Tillståndsvillkor om hindrande av förorening

När tillståndsvillkoren meddelas för sådana
förbränningsanläggningar och gasturbiner
vilkas bränsleeffekt är minst 50 megawatt
skall möjligheten till kombinerad produktion
av elenergi och värme beaktas, om detta är
tekniskt och ekonomiskt genomförbart. Ut-
gångspunkten för granskningen är energi-
marknadsläget och energidistributionssitua-
tionen.

64 a §

Exceptionella situationer i vissa förbrän- ningsanläggningar

I fråga om förbränningsanläggningar eller
gasturbiner vilkas bränsleeffekt är minst 50
megawatt skall verksamhetsutövaren ome-
delbart göra en anmälan till den regionala
miljöcentralen och den kommunala miljö-
vårdsmyndigheten om utrustningen för re-
ning av rökgaser fungerar dåligt eller havere-
rar samt om störningar i tillgången på bräns-
le. Närmare bestämmelser om anmälan utfär-
das genom förordning av statsrådet.

Den regionala miljöcentralen kan med an-
ledning av en anmälan meddela föreskrifter
beträffande anläggningens verksamhet eller
förbjuda eller avbryta verksamheten, om det

ta behövs för genomförande av skyldigheter-
na enligt Europaparlamentets och rådets di-
rektiv 2001/80/EG om begränsning av ut-
släpp till luften av vissa föroreningar från
stora förbränningsanläggningar. Närmare be-
stämmelser om utövandet av miljöcentralens
här avsedda behörighet utfärdas genom för-
ordning av statsrådet.

96 §

Sökande av ändring

Besvär över statsrådets och miljöministeri-
ets beslut anförs hos högsta förvaltningsdom-
stolen så som anges i förvaltningsprocessla-
gen. Besvär över Fordonsförvaltningscentra-
lens beslut om typgodkännande anförs i en-
lighet med förvaltningsprocesslagen.

110 a §

Statsrådets beslut om miljöskyddskrav inom en viss bransch samt förhållandet mellan be- slutet och miljötillstånd

Statsrådet kan för genomförande av miljö-
skyddskraven i rådets direktiv 1999/13/EG
om begränsning av utsläpp av flyktiga orga-
niska föreningar förorsakade av användning
av organiska lösningsmedel i vissa verksam-
heter och anläggningar samt Europaparla-
mentets och rådets direktiv 2001/80/EG om
begränsning av utsläpp till luften av vissa

föreningar från stora förbränningsanläggningar besluta om en gemensam skyldighet för vissa verksamhetsutövare att minska utsläppen och om hur denna skyldighet i detalj skall gälla var och en av verksamhetsutövarna i en viss bransch samt om ändring av dessa skyldigheter vid behov.

Om statsrådet inte har fattat ett sådant beslut som avses i 1 mom., grundar sig verksamhetsutövarnas skyldigheter att minska utsläppen på statsrådets förordning om genomförande av direktivet.

Om statsrådets beslut avviker från tillståndet som beviljats med stöd av denna lag, skall statsrådets beslut iakttas. Tillståndsmyndigheten kan dock meddela ett tillståndsvillkor som är strängare än statsrådets beslut, om det är nödvändigt för att förutsättningarna för beviljande av tillstånd skall uppfyllas eller för tillgodoseende av ett miljö kvalitetskrav i en förordning.

Statsrådets beslut skall delges så som anges i lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

110 b §

Beredningen av statsrådets beslut

Ett organ eller en instans som representerar verksamhetsutövarna kan ge ett förslag till ett sådant statsrådsbeslut som avses i 110 a § el-

ler till en ändring av ett sådant beslut. Det skriftliga förslaget skall lämnas in till miljöministeriet.

Under beredningen av statsrådsbeslutet skall de vilkas rätt eller fördel saken berör ges tillfälle att bli hörda. Utlåtande skall begäras av den kommun där verksamheten är placerad och av kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten, av vederbörande regionala miljöcentraler samt av andra som närmare anges genom förordning av statsrådet. Dessutom skall sådana registrerade föreningar eller stiftelser som avses i 92 § ges tillfälle att bli hörda under beredningen av beslutet.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tidsfrister som skall tillämpas vid beredningen av det statsrådsbeslut som avses i 110 a §, om de uppgifter som skall framgå av beslutet och om tillsynen över verkställigheten av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 43 § 4 mom. skall tillämpas på sådan ny verksamhet som beviljas miljötillstånd efter det att lagen har trätt i kraft samt på sådan verksamhet vars tillstånd måste ändras efter det att lagen har trätt i kraft därför att verksamheten utvidgas genom en ökning av anläggningens bränsleeffekt med minst 50 megawatt.

Helsingfors den 4 oktober 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Miljöminister *Jouni Backman*

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i miljöskyddslagen av den 4 februari 2000 (86/2000) 96 § 2 mom.,
fogas till 43 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 506/2002, ett nytt 4 mom. samt till lagen
nya 64 a, 110 a och 110 b § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

43 §

Tillståndsvillkor om hindrande av förore- ning

*När tillståndsvillkoren meddelas för så-
dana förbränningsanläggningar och gas-
turbiner vilkas bränsleeffekt är minst 50
megawatt skall möjligheten till kombinerad
produktion av elenergi och värme beaktas,
om detta är tekniskt och ekonomiskt genom-
förbart. Utgångspunkten för granskningen
är energimarknadsläget och energidistribu-
tionssituationen.*

64 a §

Exceptionella situationer i vissa förbränningsanläggningar

I fråga om förbränningsanläggningar eller gasturbiner vilkas bränsleeffekt är minst 50 megawatt skall verksamhetsutövaren omedelbart göra en anmälan till den regionala miljöcentralen och den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten om utrustningen för rening av rökgaser fungerar dåligt eller havererar samt om störningar i tillgången på bränsle. Närmare bestämmelser om anmälan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den regionala miljöcentralen kan med anledning av en anmälan meddela föreskrifter beträffande anläggningens verksamhet eller förbjuda eller avbryta verksamheten, om detta behövs för genomförande av skyldigheterna enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/80/EG om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar. Närmare bestämmelser om utövandet av miljöcentralens här avsedda behörighet utfärdas genom förordning av statsrådet.

96 §

Sökande av ändring

Besvär över miljöministeriets beslut anförs hos högsta förvaltningsdomstolen så som anges i förvaltningsprocesslagen. Besvär över Fordonsförvaltningscentralens beslut om typgodkännande anförs i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

96 §

Sökande av ändring

Besvär över statsrådets och miljöministeriets beslut anförs hos högsta förvaltningsdomstolen så som anges i förvaltningsprocesslagen. Besvär över Fordonsförvaltningscentralens beslut om typgodkännande anförs i enlighet med förvaltningsprocesslagen.

110 a §

*Statsrådets beslut om miljöskyddskrav inom
en viss bransch samt förhållandet mellan
beslutet och miljötillstånd*

Statsrådet kan för genomförande av miljöskyddskraven i rådets direktiv 1999/13/EG om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/80/EG om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från stora förbränningsanläggningar besluta om en gemensam skyldighet för vissa verksamhetsutövare att minska utsläppen och om hur denna skyldighet i detalj skall gälla var och en av verksamhetsutövarna i en viss bransch samt om ändring av dessa skyldigheter vid behov.

Om statsrådet inte har fattat ett sådant beslut som avses i 1 mom., grundar sig verksamhetsutövarnas skyldigheter att minska utsläppen på statsrådets förordning om genomförande av direktivet.

Om statsrådets beslut avviker från tillståndet som beviljats med stöd av denna lag, skall statsrådets beslut iakttas. Tillståndsmyndigheten kan dock meddela ett tillståndsvillkor som är strängare än statsrådets beslut, om det är nödvändigt för att förutsättningarna för beviljande av tillstånd skall uppfyllas eller för tillgodoseende av ett miljökvalitetskrav i en förordning.

Statsrådets beslut skall delges så som anges i lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

110 b §

Beredningen av statsrådets beslut

Ett organ eller en instans som representerar verksamhetsutövarna kan ge ett förslag till ett sådant statsrådsbeslut som avses i 110 a § eller till en ändring av ett sådant beslut. Det skriftliga förslaget skall lämnas in till miljöministeriet.

Under beredningen av statsrådsbeslutet skall de vilkas rätt eller fördel saken berörs ges tillfälle att bli hörda. Utlåtande skall begäras av den kommun där verksamheten är placerad och av kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten, av vederbörande regionala miljöcentraler samt av andra som närmare anges genom förordning av statsrådet. Dessutom skall sådana registrerade föreningar eller stiftelser som avses i 92 § ges tillfälle att bli hörda under beredningen av beslutet.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om tidsfrister som skall tillämpas vid beredningen av det statsrådsbeslut som avses i 110 a §, om de uppgifter som skall framgå av beslutet och om tillsynen över verkställigheten av beslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 43 § 4 mom. skall tillämpas på sådan ny verksamhet som beviljas miljötillstånd efter det att lagen har trätt i kraft samt på sådan verksamhet vars tillstånd måste ändras efter det att lagen har trätt i kraft därför att verksamheten utvidgas genom en ökning av anläggningens bränsleeffekt med minst 50 megawatt.